

Loe Impact 2023

ESG-rapport (Environmental, social and governance)

Bilde: Loe Rørprodukter AS

Innhold

Loe Impact - ESG.....	4
Loe-konsernet.....	6
Forord fra styrets leder og eier av Loe-konsernet.....	10
Loe Impact og FNs bærekraftsmål.....	11
Loe-konsernets prioriterte og målsatte aktiviteter og KPI'er	12
Konkrete mål og tiltak hos det enkelte selskap:	14
Loe Rørprodukter AS:	14
Loe Betongelementer AS:	15
Loe Rørprodukter Nord AS:	15
Midt Norsk Betong AS:.....	15
Midt Norsk Betong Mosjøen AS	15
Loe Utvikling AS	16
Loe Equity AS.....	16
Klima og Miljø.....	16
1.1 Loe-konsernet sin miljøpolicy.....	16
1.2 BETONG – et miljøvennlig materiale.....	16
1.3 CCS (Carbon Capture and Storage) Sement.....	18
1.4 Loe-konsernet sitt klimaregnskap	19
Nøkkeltall klimagassutslipp - Loe-konsernet:	20
1.5 Viktige bidrag for å redusere klimaendringene	21
Reseptoptimalisering.....	21
EPD (Environmental Product Declaration)	21
Lavkarbonbetong	22
Loe Betongelementer AS	22
Optimering av tverrsnittstørrelser - EPD-BIM	22
Loe Betongelementer AS	22
Gjenbruk av lokale masser gir redusert massetransport og store miljøfordeler	23
Loe Rørprodukter AS	23
Transport – nyttelast.....	23
Transport – bilpark.....	24
Energibruk.....	26
Gjenbruk av vann	28
Reisevirksomhet.....	30
Sosiale forhold.....	31

2.1 HMS, skadefrekvens og sykefravær	31
2.2 Stabilitet i arbeidsstyrken	33
2.3 Annen tilrettelegging for god helse og livskvalitet.....	34
Tilrettelegging av arbeid mtp ergonomi og ressurser.....	34
Bedriftshelsetjeneste	34
Fremme fysisk aktivitet	34
Inkluderende arbeidsliv.....	34
Selskapsstruktur og styring	35
3.1 Styrearbeid	35
3.1 Omsetning og ansatte	36
3.2 Forbruk og produksjon.....	41
Reparasjon/ ombruk	41
3.3 Avfall	42
Produsert betong - vrak	44
Gjenbruk av knust betong:	46
3.4 Utnyttelse av materielle ressurser	46
3.5 Utvikling og bærekraftige investeringer	46
Solceller	46
Avfallssorteringsanlegg.....	47
El-truck	47
3.6 Vern mot diskriminering	47
3.7 Etske retningslinjer	47
3.8 Åpenhetsloven	48
3.9 Rapportering	48
ESG-rapportering	48
Ekstern kvalitetssikring	48
ISO-sertifiseringer	49
EPD (miljøprodukterklæring)	49
Medlem av BASAL.....	50
Medlem av Betong Norge	50

Loe Impact - ESG

Loe Impact er Loe-konsernet sin bærekraftsrapport. En bærekraftsrapport er en ikke-finansiell rapport som synliggjør bedriftens samfunnsansvar.

Bærekraft og bærekraftig utvikling er begreper det snakkes mye om på mange arenaer og generelt i samfunnet. Brundtlandkommisjonen i 1987 definerte bærekraft som: «Bærekraftig utvikling er en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille egne behov.»

Bærekraft kan deles inn i tre temaer; miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Det er gjennom hvordan disse elementene kombineres at vi vurderer om noe er bærekraftig. Og det er videre ut ifra dette vi har fått betegnelsen ESG (Environmental, Social and Governance).

En ESG-rapport viser til selskapets ansvar innenfor miljø, det sosiale og forretningsstyring. ESG-rapportering er et verktøy som gir selskaper mulighet til å identifisere og styre risiko, evaluere og måle suksess, samtidig som de kan identifisere fremtidige utfordringer og muligheter.

Ved å jobbe systematisk med ESG-rapportering og -parametere kan man vurdere selskapets påvirkning på miljø, sosiale forhold og rettigheter i og rundt selskapet, og i hvilken grad selskapsstyringen ivaretar alle interne og eksterne interessenter tilknyttet selskapet. Det innebærer langsiktig konsekvenstenking – internt i bedriften og som en del av storsamfunnet. Selskaper som systematisk og kontinuerlig arbeider med ESG-rapportering er i økende grad mer attraktive for investorer, kunder og i rekrutteringssammenheng.

Loe, som en stor aktør innenfor betongbransjen, ønsker å ta ansvar for å bidra til et mer bærekraftig næringsliv. Loe utarbeider nå årlige ESG-rapporter da vi ser at kravene til å rapportere på bærekraft og samfunnsansvar stadig blir strengere og mer omfattende, både fra politisk hold og næringslivet selv. Loe ønsker å være i forkant også på dette området, da vi ser en positiv effekt for selskapets markedstilgang og konkurranseevne.

Loe-konsernet ønsker å være transparente og ærlige overfor alle våre samarbeidspartnere, ved å kommunisere vår miljømessige og sosiale innvirkning ut mot disse og samfunnet generelt. Loe Impact er en ærlig rapport, og det er våre egne EDP'er som ligger til grunn for klimaregnskapet vårt.

Nytt for året er «Veileder for bærekraftsrapportering» utviklet av EY på oppdrag av CIC (Concrete Innovation Cluster) og Betong Norge. Veilederen skal fungere som et hjelpeverktøy for betongindustrien når det kommer til metode, struktur, prosess og KPI'er for en effektiv og grundig bærekraftsrapportering.

Veilederen bygger på EU-regelverket for bærekraftsrapportering (CSRD - Corporate Sustainability Reporting Directive), som forventes å gjelde for Norge fra 2024. Loe-konsernet vil etter dette bli rapporteringspliktige fra og med 2025.

Loe Impact er tilpasset våre aktiviteter, og skal fungere som et rammeverk for hvordan Loe opererer og tar beslutninger. Rapporten beskriver konsernets bærekraftstrategi, og måler bedriftene på faste parametere.

Loe Impact 2023 er Loe-konsernet sin 4. bærekraftsrapport. Vi utarbeidet vår første ESG-rapport i 2020, men vi jobber stadig med å se på rapporteringsformatet og hvordan vi skal oppnå et best mulig sammenligningsgrunnlag for de ulike avdelingene. Alle avdelingene i Loe-konsernet jobber nå kontinuerlig med ESG-rapportering og dette vil være en prioritet fremover.

Bilde: Basal

Loe-konsernet

Loe-konsernet består av mange selskaper som hovedsakelig driver med prefabrikerte betongprodukter til bygg- og anleggsbransjen, men også eiendomsutvikling og andre investeringer.

Loe Betongelementer AS

(Senere omtalt som LBE i tabeller)

Loe Betongelementer AS er i dag en av landets ledende produsenter av prefabrikkerte betongelementer. Vi er i stadig utvikling og har vært med på å sette opp flere av landes store bygninger. Blant annet har Loe Betongelementer AS anskaffet produksjonsutstyr som gir mulighet for slipte fasader og med denne skapt vakre estetiske fasader på skoler og andre bygninger.

Betong er et miljøvennlig byggemateriale og Loe Betongelementer AS er opptatt av å stadig være i utvikling. Opp igjennom årene har vi jobbet intenst med å forbedre reseptene våre, kutte forbruk og redusere miljøbelastninger.

Loe Betongelementer AS omsatte i 2023 for 673 MNOK, og har 210 ansatte.

Loe Rørprodukter AS

(LR)

Fra starten i 1933 har Loe Rørprodukter AS utviklet seg til å bli en solid norsk industrivirksomhet rettet mot det norske vann og avløpsmarkedet. Loe Rørprodukter AS er i dag Norges største leverandør av prefabrikkerte rør- og kumsystemer til norske vei-, vann- og avløpsprosjekter.

Dagens eier Lars Kristoffer Loe har også utviklet Loe Rørprodukter AS til å bli en av Europas mest moderniserte og effektive produsenter av prefabrikkerte betongvarer. Loe Rørprodukter AS er hver dag en viktig bidragsyter til byggingen av samfunnskritisk infrastruktur i Norge.

Loe Rørprodukter AS omsatte i 2023 for 342 MNOK, og har 89 ansatte.

Loe Rørprodukter Nord AS

(LRN)

Loe Rørprodukter Nord AS produserer og selger betongprodukter og tilhørende løsninger for vann, avløp, gate og vei. Loe Holding AS kjøpte Loe Rørprodukter Nord i 2015 og bedriften håndterer VA markedet i Trøndelag.

Loe Rørprodukter Nord AS omsatte i 2023 for 89 MNOK og har 33 ansatte.

Fabrikken ligger midt i Trondheim by og leverer varer hovedsakelig i Trøndelag og nordover.

Loe Syltosen Betongvarer AS

(LSB)

Loe Syltosen Betongvarer AS driver salg av betongvarer og tilhørende løsninger for vann, avløp, gate, vei, park og hageformål. Loe Syltosen Betongvarer AS omsatte i 2023 for 18 MNOK og har 6 ansatte.

Loe Syltosen Betongvarer AS er plassert i Elnesvågen utenfor Molde og har sitt salgsområde i Møre og Romsdal.

Midt Norsk Betong Mosjøen AS

(MNBM)

Loe Midt Norsk Betong Mosjøen AS er produsent av ferdigbetong og VA betongprodukter med tilhørende løsninger for vann, avløp, gate og vei.

Loe Holding AS kjøpte 100% av aksjene i 2019.

Loe Midt Norsk Betong Mosjøen AS omsatte i 2023 for 84 MNOK og har 26 ansatte.

Midt-Norsk Betong AS

(MNB)

Midt-Norsk Betong AS i Verdal er produsent av ferdigbetong og leverandør av betongprodukter og tilhørende løsninger for vann, avløp, gate, vei, park og hageformål.

Midt-Norsk Betong AS ble etablert i 1922 av Thor Albertsen og Nestor Ekman under navnet Albertsen og Ekman.

I 1979 ble bedriften fusjonert med Norcem. Norcem fusjonerte delvis med Aker, med Aker Betong som resultat. I 1991 ble bedriften solgt til de ansatte og endret navn til Midt-Norsk Betong AS.

Loe Holding AS kjøpte 100% av aksjene i 2022.

Midt-Norsk Betong AS omsatte i 2023 for 66 MNOK og har 19 ansatte.

Bodø Betong AS

(BB)

Bodø Betong AS driver med salg av betongprodukter og tilhørende løsninger for vann, avløp, gate, vei, park og hageformål.

Virksomheten har sin opprinnelse fra tidligere Mur og Betong A/S, som var etablert i 1932.

Bodø Betong AS ble reetablert uten konsernavhengighet i Mur og Betong as 1991.

Siden oppstarten i 1932 har fabrikken lenge vært markedsledende på bygningselementer, og betongrør og kummer i Nord-Norge.

I mars 2019 kjøpte Loe Rørprodukter AS 100% av aksjene i Bodø Betong AS.

Bodø Betong AS omsatte i 2023 for 38 NMOK og har 3 ansatte.

Loe Utvikling AS

Loe Utvikling AS leverer nøkkelferdige bygg og lokaler for lager, industri, handel og kontor. Transformasjon av eksisterende og utvikling av nye ubebygde næringseiendommer rundt Oslo er selskapets satsingsområde. Selskapet hadde i 2023 en omsetning på ca. 2,7 MNOK og har 2 ansatte.

Loe Equity AS

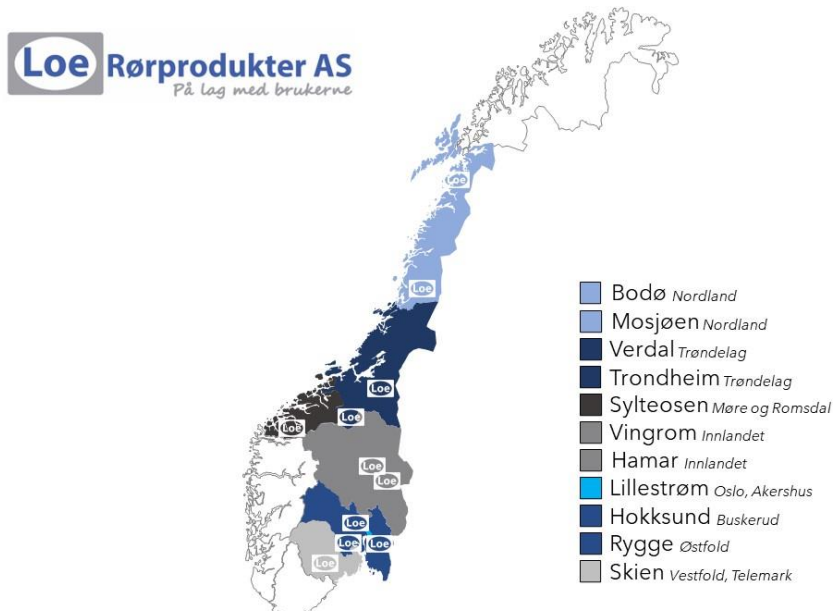
Loe Equity AS ble opprettet i januar 2018 og er et privat investeringsselskap som skal investere primært i private bedrifter i det nordiske markedet.

Dette kan være som minoritetsaksjonær likesom majoritetsaksjonær og vil bli vurdert ut fra den overordnede strategien samt hvert enkelt case som blir presentert.

Loe Equity har ingen begrensninger eller mandat som må følges. Vi vurderer alt fra etablerte virksomheter i en snuoperasjon til unge vekstselskaper med behov for en profesjonell partner og kapital. Hoveddelen av investeringer vi gjør er derimot i gode selskaper som vi kan styrke videre gjennom et aktivt og solid eierskap.

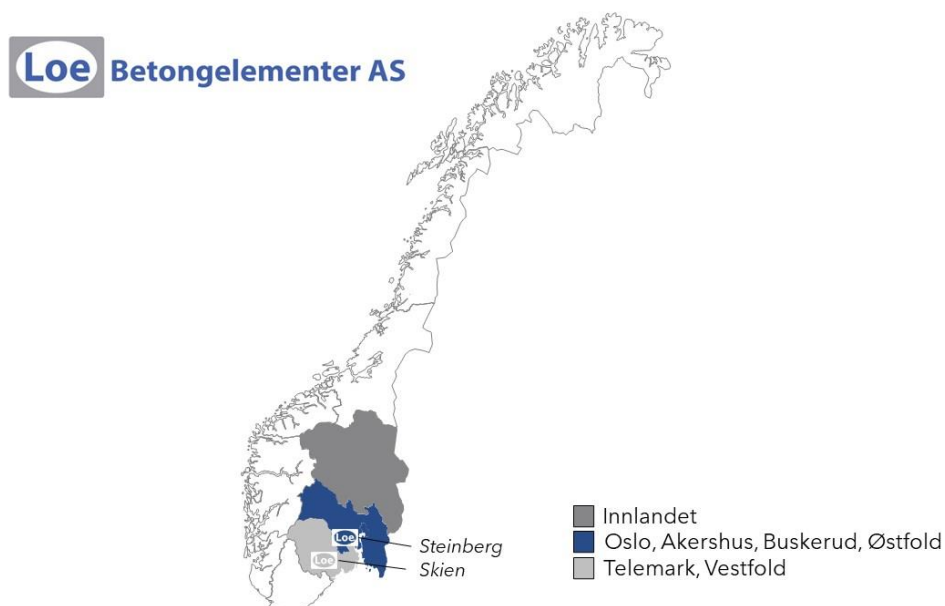
Loe Equity AS hadde i 2023 et resultat på ca. 17 MNOK og har 1 ansatt.

Dekningsområde betong VA-produkter fra Loe

Loe Rørprodukter AS er alltid i nærheten av kundene med produksjonsanlegg i Hokksund, Trondheim, Vingrom, Verdal og Mosjøen. Med enda flere utsalgssteder er vi svært leveringsdyktige og alltid i nærheten av både store og små prosjekter fra Skien i Sør til Bodø i Nord.

Dekningsområde råbygg i betong og stål fra Loe

Loe Betongelementer AS har tre produksjonsavdelinger på Steinberg og én i Skien. Vi leverer betongelementer helt fra Kristiansand i sør til Lillehammer i Nord.

Forord fra styrets leder og eier av Loe-konsernet

For oss i Loe, som en stor aktør innenfor betongvareproduksjon, ønsker vi å være tidlig ute og tydelige på at vi er med på å ta ansvar for å bidra til et mer bærekraftig næringsliv.

Vår miljø- og bærekraftsprofil står høyt på dagsordenen og vi ser at det i fremtiden også vil komme større krav til dokumentasjon og rapportering, både fra politisk hold og næringslivet selv.

Som en bærekraftig samfunnsaktør, har Loe-konsernet fokus på miljøansvar ovenfor ansatte, samfunnet og kundene, både ut ifra økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn. Gjennom aktiv ledelse og utvikling, søker vi kontinuerlig å utvikle prosesser, produkter og tjenester som senker vår miljøpåvirkning både direkte og indirekte.

I alle styremøtene i Loe-konsernet har vi nå i løpet av 2023 innført et eget punkt for bærekraft, hvor vi går igjennom temaer som KPI'er, Åpenhetsloven og andre aktuelle temaer innenfor det bærekraftige arbeidet i bedriften.

Hva den enkelte bedrift har satt seg som konkrete mål kan lese om på side 15 og 16.

Loe skal sikre å inneha tilstrekkelig intern miljøkompetanse, og det er utarbeidet et miljøprogram som kommuniseres og følges kontinuerlig opp på alle nivåer i bedriften.

Vi reviderer jevnlig vårt miljøprogram, i henhold til endringer i våre miljømål og samfunnets krav til bedriftene. Vi jobber for å øke miljøbevisstheten til våre ansatte og samarbeidspartnere.

Loe-konsernet optimaliserer konstruksjonene gjennom nøyaktige analyser, vi utvikler kontinuerlig betongresepter, reduserer avfall og utslipp, investerer i topp moderne og effektivt produksjonsutstyr, og vi investerer i fornybar energiproduksjon.

Gjennom utarbeidelse av vår ESG-rapport skal vi jobbe systematisk med våre prinsipper og ambisjoner innenfor miljø-, samfunns- og selskapsstyring i årene fremover.

Med vennlig hilsen

Lars Kristoffer Loe
CEO and owner

Loe Impact og FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikheter og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn.

Loe-konsernet har gjort en interessent- og vesentlighetsanalyse hvor vi har kartlagt våre interessegrupper og hva de setter som mest viktig å fokusere på innenfor vårt bærekraftsarbeid. Vår interessegruppe er ledelsen/ medarbeidere, eiere/ styret, kunder, leverandører, myndigheter, samarbeidspartnere, lokalsamfunn, konkurrenter, arkitekter, finansinstitusjoner og media. Etter denne vesentlighetsvurderingen har vi valgt å vektlegge 5 av FNs bærekraftsmål, som gir oss en ramme for vårt bærekraftsarbeids fremover.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Loe-konsernets prioriterte og målsatte aktiviteter og KPI'er

Alle tall må imidlertid ses i forhold til produsert mengde. Referanseår for KPI'ene er 2021. KPI'ene gjelder for Loe-konsernet som helhet.

I forhold til Loe Impact 2022 har vi nå endret noen av våre KPI'er da dette er en mer hensiktsmessig måte å måle på og gjøre tiltak deretter.

(Vi velger å bruke FN sin inndeling av de forskjellige bærekraftsmålene og lager rapporten også etter denne inndelingen.)

Klima og miljø		
13 STOPPE KLIMAENDRINGENE	Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem	KPI (indikatorer): - Redusere CO2-utslippet i scope 1 med 5% per år ift produsert mengde betong - Reduksjon av vannforbruk med 5% per år ift produsert mengde betong - Utføre utslippsmålinger ift forurensningsloven
	Hva gjør vi for å nå målene: - føre klimaregnskap - redusere flyreiser - bruke carbonredusert sement - gjenbruksanlegg for vann - kontrollere utslipp - Miljøsertifisert ihht. ISO-14001	
Sosiale forhold		
3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET	Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder	KPI (indikatorer): - H-verdi hos den enkelte bedrift: <6 - Sykefravær hos den enkelte bedrift: <5% - Gjennomtrekk hos den enkelte bedrift: <10%
	Hva gjør vi for å nå målene: - Stadig økt fokus på HMS - Tiltak for å få færre personskader - Tilrettelegging av arbeid både mtp ergonomi og ressurser - Inkluderende arbeidsliv - Dekning av treningsutgifter	

Selskapsstruktur og styring		
8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 	Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle	KPI (indikatorer): - Gjennomtrekk: <10% - Andel kvinner: 10% innen 2028 - Andel fremmesspråklige: >20% - Andel lærlinger - Antall timer kompetanseheving - Kostnadsnivå - Endring i markedsandeler
	Hva gjør vi for å nå målene: - Vern mot alle former for diskriminering i arbeidslivet - Ansvarliggjøre medarbeiderne - Øke kvinneandel - Økt mangfold - Satse på lokale, unge mennesker – bli en attraktiv og foretrukken arbeidsplass - Like vilkår for likt arbeid - Sikre sunne arbeidstidsordninger - Kartlegge leverandørkjeden og følge opp ihht. Åpenhetsloven - Rutiner for de ansattes rett til varsling, ihht. aml. Kap 2A	
9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 	Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon	KPI (indikatorer): - KS-avvik - Avvik - regelbrudd - Avvik - kundeklager - Dersom avvikene er større enn normalt/forventet, gir dette en indikasjon på at tiltak av større karakter må settes inn.
	Hva gjør vi for å nå målene: - Sikre høy kvalitet på våre produkter - Videreføre samarbeid med våre foreninger og delta aktivt mtp forskning og utdanning - Legge til rette for ombruk av materialer - Sikre og utvikle god og nødvendig kompetanse hos våre medarbeidere - Samarbeide med myndigheter, foreninger, utdannings- og forskningsinstitusjoner, og entreprenører for å redusere klimaavtrykk for bygg- og anleggssektoren - Videreutvikle og stille krav til samfunnsansvar hos våre leverandører, men også kunder - Støtte lokale lag og foreninger - Holdningsskapende arbeid internt og eksternt	

	Sikre bærekraftig forbruks- og produksjonsmønstre	KPI (indikatorer):
	Hva gjør vi for å nå målene: - Optimalisere nyttelast - Vurdere behov og nytte av reisevirksomhet - Redusere så langt det er mulig fossil transport - Øke bruken av fornybar energi - Energibesparende tiltak - Reparere og vedlikeholde maskiner og utstyr - Fortsatt fokus på mindre bruk av plast hos våre leverandører - Økt fokus på ombruk - Risikostyring - Gjenbruk av betongrester og feilproduksjon - Redusere avfallsmengder	- Avfallsmengde: reduseres 4% per år ift produsert mengde betong - Sorteringsgrad: >80% - CO2-utslipp: 5% årlig reduksjon - Dieselforbruk: 5% årlig reduksjon - Strømforbruk: 5% årlig reduksjon fra kjøpt strøm. - vrakmengde betong: <6%

Konkrete mål og tiltak hos det enkelte selskap:

I tillegg til målene som det jobbes med på konsernnivå har flere selskaper satt egne konkrete bærekraftsmål for 2024. Dette på bakgrunn av selskapenes ulikheter når det kommer til størrelser og drift.

Loe Rørprodukter AS:

1. Oppsamling av takvann (magasinerer i tanker) for gjenbruk
2. Utvidet bruk av solceller (solceller på alle tak der det er mulig)
3. Bruk av knust betong som tilslag i betong.
4. Finne bruksområde for betongslam.
5. Stille krav til våre leverandører om redusert bruk av emballasje.
6. Tilstrebe bruk av norskproduserte varer.
7. Redusere varmetap fra kontor og fabrikk, enøk tiltak.
8. Montere timer / bevegelsessensorer på alt av lys i kontorer og fabrikk.
9. Innføre forbud om innkjøp av plastbestikk.
10. Økt kildesortering av avfall

Loe Betongelementer AS:

1. Loe Kompetanse: Utvikle bedriftens arbeidsmiljø og sosiale bærekraft.
2. Gjenbruk av overskuddsbetong.
3. Redusere bruk av treverk ved standardisering av tverrsnitt.
4. Ytterligere investeringer i solkraft
5. Gjennomgang av bygningsmasse for å redusere lekkasjer/utettheter
6. Utvikle resepter for lavkarbon kl. ekstrem.
7. Gjenbruk av treverk.
8. Gjennomgå leverandørene våre sin bruk av unødig emballasje.

Loe Rørprodukter Nord AS:

1. Stille krav til våre leverandører om redusert bruk av emballasje.
2. Bruke varmekamera for å kartlegge steder hvor det er større varmetap og tette disse.
3. Bli enda bedre på kildesortering.
4. Finne løsninger for å ytterligere redusere vannforbruket. Vurdere regnvann.
5. Redusere energiforbruket generelt.
6. Redusere vrakmengden.
7. Vurdere bruk av knust betong som tilslag i betong.
8. Utvikle lavkarbonbetong
9. Utvikling av EPD med nye kalkuleringsmetode
10. Støvreduksjon

Midt Norsk Betong AS:

1. Gjennomføre trinn 2 på fjernvarme
2. Forsøke å finne bruksområde for betongslam
3. Velge miljøsertifiserte leverandører der dette er mulig
4. Produksjon av vrak-/ 2. sorterings sagastein skal være <10%
5. Oppnå sorteringsgrad på min. 95%, dvs. restavfall skal være <5%
6. Sykefravær skal være <6%
7. Gjøre tiltak for å redusere støy i fabrikken

Midt Norsk Betong Mosjøen AS

1. Transport: Forbedre systemet for å finne antall kjørte mil, samarbeid med transportører. Også når det gjelder utkjøring av ferdigbetong, selv om dette er mer utfordrende.
2. Avfall: Få avfallsrapporter kvartalsvis for tettere oppfølging.
3. Lage nytt system for oppsamling av vaskevann (betongbiler).
4. Reduserer vrak, hyppigere rydding av lagerplass.

Loe Utvikling AS

1. Hovedfokuset innenfor bærekraftperspektivet er å energimerke bygg der dette er aktuelt.

Loe Equity AS

1. Vurdere investeringer opp mot bærekraftige hensyn, så langt dette er aktuelt.

Klima og Miljø

1.1 Loe-konsernet sin miljøpolicy

Loe-konsernets Miljøpolicy angir bedriftenes retning mot miljøbevisst virksomhet og en bærekraftig fremtid.

Som en bærekraftig samfunnsaktør, har Loe søkelys på miljøansvar ovenfor kunder, ansatte og samfunnet, både ut ifra økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn. Gjennom aktiv ledelse og utvikling, søker vi kontinuerlig å utvikle prosesser, produkter og tjenester som senker vår miljøpåvirkning både direkte og indirekte.

Loe skal sikre å inneha tilstrekkelig intern miljøkompetanse, og det er utarbeidet et miljøprogram som kommuniseres og følges kontinuerlig opp på alle nivåer i bedriften.

Vi reviderer jevnlig vårt miljøprogram, i henhold til endringer i våre miljømål og samfunnets krav til bedriftene. Vi jobber for å øke miljøbevisstheten til våre ansatte og samarbeidspartnere.

1.2 BETONG – et miljøvennlig materiale

Et betongbygg er noe man får nytte av i generasjoner. Betong produseres av naturlig masse og har en lite energikrevende fremstilling. Når man en gang i fremtiden skal bytte ut bygget, er også avhendingen trygt for miljøet, produktet kan resirkuleres og kan ombrukes i det uendelige.

Betong absorberer dessuten karbondioksid fra miljøet gjennom hele livssyklusen, og kan ta opp så mye som 25% av utslippet fra da sementen ble produsert.

Energibesparende

Betong har en isolerende effekt som kommer godt med i forhold til energiforbruk i forhold til oppvarming. Overskuddsvarme lagres i betongen og blir utnyttet om natten, det har vist seg mulig å spare 40-50 % av fyringskostnadene, sammenlignet med tradisjonelle oppvarmingssystemer i lette konstruksjoner.

Betong har også fordeler motsatt på varme dager. Materialets isolerende evne gjør at det tar lenger tid før varmen trenger inn i bygget og man får lavere maksimaltemperaturer.

Lavt vedlikeholdsbehov

Det er viktig å huske på at betong som byggemateriale har lavt vedlikeholdsbehov sammenliknet med andre materialer. I byggets levetid vil man med bygging i andre materialer enn betong, normalt måtte skifte ut fasader og bygningsdeler underveis i livsløpet. Dette reduserer energiforbruk og karbonutslipp i betongbyggets levetid sammenlignet med andre bygg.

Mer om betongelementer og betongens egenskaper på:

<https://www.betong.no/fakta-om-betong/>

Lang levetid

Bygg og konstruksjoner i betong har lang levetid. Betongrør, kummer og elementer har en forventet levetid på over 100 år. Gjennomsnittlig karbonavtrykk pr. år blir derfor svært lavt ved bruk av betong.

Brannhemmende

Betong er et brannhemmende materiale og reduserer brannskader vesentlig. Redusert brannspredning øker den tilgjengelige evakueringstiden, dette kan redde liv. Ved brann kan også betongbygg som regel rehabiliteres. Forsikringspremier som en konsekvens av dette er lavere for betongbygg, enn for bygg i lettmateriale.

Mindre støy

Betong isolerer ikke bare i forhold til temperatur, den demper også lyd. Et bedre lydisolert bygg utgjør en nøkkelfaktor for et godt innneklima.

1.3 CCS (Carbon Capture and Storage) Sement

Ved produksjon av betongprodukter benyttes sement. Hovedbestanddelen av Loe bedriftenes karbonfotavtrykk i forbindelse med produksjon, er relatert til forbruk av sement. Loe kjøper sement fra Heidelberg Materials Sement Norge AS og Loe er derfor avhengig av sementprodusentens reduksjon av karbonfotavtrykk for å redusere fotavtrykket betydelig.

Det arbeides med karbonfangst ved produksjon av sement. Først og fremst står byggingen av Brevik CCS, verdens første anlegg for karbonfangst i sementproduksjonen. Anlegget som skal fange 400 000 tonn CO₂, skal etter planen stå ferdig i 2024, og bringer CO₂-nøytral CCS sement fra Heidelberg Materials Sement Norge AS på markedet.

Teksten under er hentet fra Heidelberg Materials Sement Norge sine hjemmesider, hvor mer informasjon om CCS Sement kan hentes fra:

«Karbonfangst og lagring kan spille en viktig rolle i å stoppe klimaendringene. Per i dag finnes det mange tusen energi- og industrianlegg i verden som slipper ut store mengder CO₂. For mange av dem er karbonfangst og lagring (CCS) den eneste løsningen for å bli utslippsfri. Uten karbonfangst blir det uendelig mye vanskeligere å nå målene i Parisavtalen. Heidelberg Materials har en visjon om null utslipp av CO₂ fra betongprodukter innen 2030, sett over et livsløpsperspektiv. For å oppnå denne visjonen er fangst av CO₂ fra sementproduksjonen et viktig element.

Norge viser lederskap innen karbonfangst og lagring. Heidelberg Materials har over lang tid samarbeidet tett med ulike institusjoner og fagmiljøer om alt fra forskning og konseptstudier til arbeidet med fullskala implementering av denne helt nødvendige klimateknologien.

Ved vår fabrikk i Brevik er vi i gang med byggingen av et fullskalaanlegg for karbonfangst som skal ferdigstilles i 2024. Dette inngår i det norske "Langskip"-prosjektet som ble vedtatt av Stortinget i desember 2020.»

(<https://www.brevikccs.com/en>)

1.4 Loe-konsernet sitt klimaregnskap

For å stanse klimaendringene må menneskeskapte CO₂-utslipp reduseres kraftig. Menneskeskapte utslipp kommer fra forbrenning av fossile brensler som kull, olje og gass, og fra avskoging.

I det følgende viser vi vårt klimaregnskap og noen hovedpunkter når det gjelder vårt CO₂-utslipp.

For å identifisere vesentlige utslippskilder og for å kunne rapportere klimafotavtrykket på en sammenlignbar måte bruker vi Greenhouse Gas Protocol, kjent som GHG-protokollen som er den mest brukte og anerkjente standarden for rapportering av klimagassutslipp i et klimaregnskap.

Hovedtanken bak GHG-protokollen er å dele utslippene opp i tre områder, eller "Scopes":

Utslippsfaktorene vi har brukt for utregning er hentet fra miljødeklarasjonene til det enkelte produkt.

Scope 1 - omfatter direkte utslipp, som hos oss er drivstofforbruk (personbiler og anleggsmaskiner), fyringsolje, pellets og flis.

Scope 2 - er indirekte utslipp fra kjøpt energi, som strøm, naturgass og fjernvarme. Klimagassutslipp for strøm er utregnet med utslippsfaktoren for europeisk restmiks uten opprinnelsesgarantier.

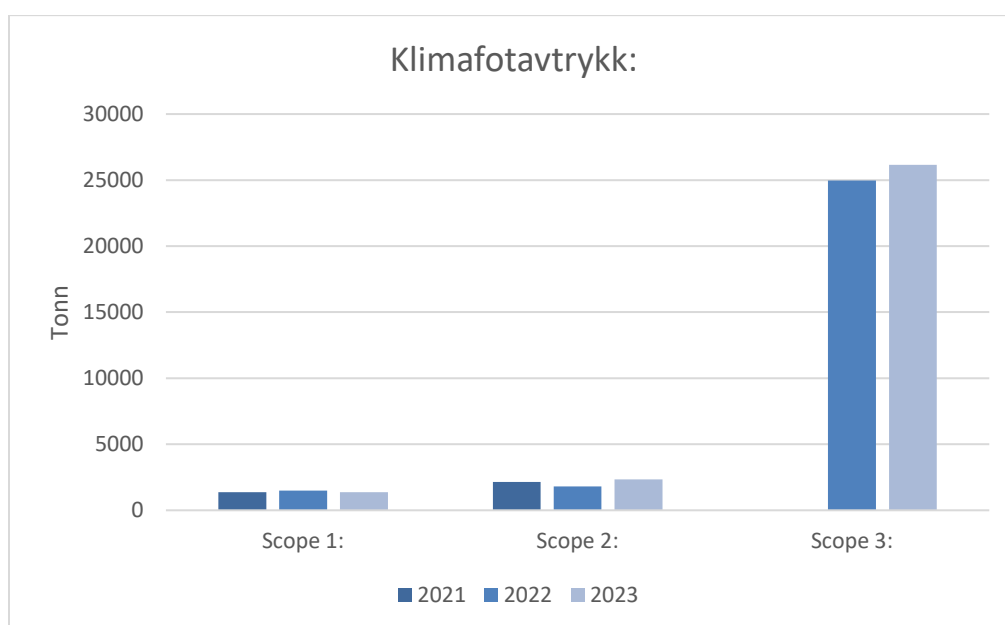
Scope 3 - andre indirekte utslipp. Når det gjelder scope 3 har vi tatt for oss sement og stål/ armeringsjern da dette står for det vesentligste av CO₂-utslippet. Tall i denne forbindelse har vi kun tilgjengelig fra og med 2022.

Nøkkeltall klimagassutslipp - Loe-konsernet:

	2021 tCO2e	2022 tCO2e	2023 tCO2e
Scope 1:	1373,1	1485,4	1363
Scope 2:	2158*	1795*	2337

Scope 3:	2022 tCO2e	2023 tCO2e
Innkjøpt sement:	23883	24597
Innkjøpt stål/ armeringsjern:	1075	1570
Totalt:	24958	26167

*Tallet i scope 2 for 2021 og 2022 er endret i årets rapport pga. ukorrekt CO2-faktor disse årene.

Scope 1 viser en nedgang på 8 % fra 2022 til 2023, dette er vi svært fornøyd med, da KPI'en vår er en reduksjon på 5% per år i forhold til produsert mengde betong.

Scope 2 viser en økning på 28% fra 2022 til 2023, noe av dette skyldes en mer detaljert og utfyllende rapportering for 2023.

Scope 3 har økt med 5% fra 2022 til 2023. Til sammenligning har produksjonen økt med 25,7%.

1.5 Viktige bidrag for å redusere klimaendringene

Reseptoptimalisering

Andelen sement i betongen har vært et fokusområde i mange år, og er begrenset ned til et minimumsnivå i forhold til det Norsk Standard tillater. Det arbeides med ytterligere reduksjoner i sementandelen ved å tilsette flygeaske eller andre tilsetningsstoffer i betongen. Loe må imidlertid ligge innenfor gjeldende standarder som angir et minsteforbruk pr m³ betong. Loe jobber kontinuerlig med reseptoptimalisering, og følger nøye med på utvikling i produksjonsmetoder og annen relevant utvikling, som vi håper kan bidra til en reduksjon i sementbruk.

EPD (Environmental Product Declaration)

En EPD eller miljødeklarasjon defineres på EDP-Norge sine sider som et *«kortfattet dokument som oppsummerer miljøprofilen til en komponent, et ferdig produkt eller en tjeneste på en standardisert og objektiv måte.*

Kravene til hvordan en EPD skal lages er spesifisert i ISO-standard 14025 Environmental Labels and Declarations Type III.

En EPD lages på grunnlag av en livsløpsanalyse (LCA) etter ISO 14040-14044. De standardiserte metodene som sikrer at miljøinformasjon innen samme produktkategori lar seg sammenlikne fra produkt til produkt, uavhengig av region eller land. Hensikten er at kunden skal kunne sammenligne miljøprofil og foreta en vurdering og et valg basert på miljødeklarasjonen.» (<https://www.epd-norge.no/>)

Prosjektspesifikke EPD - Loe Betongelementer AS

Loe Betongelementer AS kan lage EPD til et hvilket som helst prosjekt, der produktet sin påvirkning på miljøet er analysert for et bestemt prosjekt og transporten til byggeplassen. Dette gjør at kunden kan ha løpende kontroll på klimagassavtrykket til alle betongsammensetninger til akkurat sitt prosjekt. Disse prosjektspesifikke EPDer blir utarbeidet med en EPD generator som henviser til registrert EPD for tilnærmet tilsvarende betongelement hos EPD operatør.

Prosjektspesifikke EPDer hvor helheten er viktig for miljøprofilen - Loe Rørprodukter AS

Miljøprofilen til betongvareprodukter påvirkes av både prosessen frem til ferdig produkt, transport, installasjonsfasen og hele produktets levetid. LCA-analysene skal på sikt gjøres prosjektspesifikke og Loe Rørprodukter AS har muligheten til å utføre LCA-analyser som belyser alle utslipp i forbindelse med rørinstallasjonene. EPD-generatoren har en egen analysemodul som gjør det mulig å sammenligne forskjellige betongresepter, transportalternativer og mulighetene ved å gjenbruke oppgravde masser på anlegget som igjen vil ha stor påvirkning på CO₂-utslippene. På denne måten kan Loe sammen med entreprenørene optimalisere og sørge for at man utfører legging som gir et så lavt CO₂-fotavtrykk som overhodet mulig, tilpasset hvert enkelt prosjekt.

Lavkarbonbetong Loe Betongelementer AS

Lavkarbonklasser med grenseverdier for klimagassutslipp for fasthetsklasser B20-B65 (A1-A3). Dette klimagassutslippet skal dokumenteres gjennom en EPD.

Loe Betongelementer AS kan produsere betong i alle fasthetsklasser og lavkarbonklasser iht. tabell 1 i NB37, fra lavkarbonklasse B til den strengeste klassen lavkarbon ekstrem. Lavkarbonpluss og ekstrem oppnår vi med å bruke en spesiell sementtype og silikastøv.

Optimering av tverrsnittstørrelser - EPD-BIM Loe Betongelementer AS

Ved hjelp av verktøyet «EPD-Tagger» kan man dele data mellom EPD og BIM-modellen av bygget. På denne måten kan man enkelt levere en pålitelig miljødeklarasjon som representerer CO₂-avtrykket av den ferdige konstruksjonsløsningen.

I modellen kan man teste ut ulike kombinasjoner av tverrsnitt og spennvidder og i samarbeid med kunde finne optimale løsninger som ivaretar miljø og funksjonalitet på best mulig måte.

Kombinasjon av lavkarbonbetong klasse A og optimalisering av betongtverrsnitt sikrer et lavest mulig klimagassavtrykk.

Gjenbruk av lokale masser gir redusert massetransport og store miljøfordeler

Loe Rørprodukter AS

Analysemodulen kan virkelig synliggjøre hvilke muligheter som ligger i å optimalisere installasjonsfasen. Betongprodukter har stor styrke og kan omfylles med grove og gjerne oppgravde stedlige masser. Andre produkter har strengere krav til omfyllingsmasser, som gjør det mindre egnet å gjenbruke oppgravde masser, og man må isteden benytte finere og dyrere fraksjoner som pukk fremstilt på pukkverk. Slike masser må i mange tilfeller også transporteres langt, noe som fører til økte utslipp. Dette må tas med i beregningene. Bruk av grove masser gir økt bæreevne og muliggjør gjenbruk i større grad. Når vi i samarbeid med kunden ser på de prosjektspesifikke deklarasjonene for våre produkter ser vi at bruk av grove masser under installasjon gir stor miljøgevinst og god økonomi i prosjektene.

Transport - nyttelast

En stor kilde til CO₂-utslipp er transport av varer. Den del av transport Loe-konsernet kan kontrollere er i første omgang utgående transport. Våre beste verktøy for å redusere utslipp er i denne sammenheng optimalisering av nyttelast, og å opprettholde en moderne bilpark.

I 2020 startet vi med å benyttet modulvogntog som kan ha opp mot 40 tonn nyttelast i stedet for 30 tonn. I løpet av 2023 gikk vi fra 2 til 6 lastebiler som er rigget som modulvogntog.

Økning av nyttelast pr lastebil er også en faktor som skal stå i fokus. Det er imidlertid kun utkjørte varer som tas med i denne utregningen, og vi vil i tiden fremover vurdere ulike tiltak for å øke utnyttelsen av bilene ved retur.

Loe har totalt 12 lastebiler som kjører fast. 3 (modulvogntog) av disse er våre egne, de resterende er eksterne transportselskaper. Loe har imidlertid et tett samarbeid med disse og kravene vi stiller ihht utslipp og nyttelast blir godt ivaretatt av disse.

I tillegg blir en stor del av varene hentet direkte av kunden.

Tabellen nedenfor viser kun tall på transportsiden for Loe Betongelementer AS og Loe Rørprodukter AS. Loe Betongelementer AS bruker et eget transportselskap til alle sine utkjørte varer, slik at transport- og nyttelastrapporteringen blir tilnærmet fullstendig. For Loe Rørprodukter AS har vi tall for 2022, men vi jobber videre med systemet for transport- og nyttelastrapporteringen hos alle våre avdelinger, slik at vi kan utvikle en god strategi, som er både konkret og målbar.

Loe Betongelementer AS:	2021	2022	2023
Antall turer (t)	3683	3450	3804
Antall tonn levert (tl)	102 469	98600	105500
Nyttelast = tl / 7	27,82	27	27,74
Målverdi	30,23	31	31

Loe Rørprodukter AS:	2022	2023
Antall turer (t)	2205	1671
Antall tonn levert (tl)	60638	56814
Nyttelast = tl / 7	27,5	34
Målverdi	27,5	36

Tallene viser at vi har økt målverdien, slik at antall turer har gått ned. Dette er vi godt fornøyd med og gir gode fordeler klimamessig.

Transport – bilpark

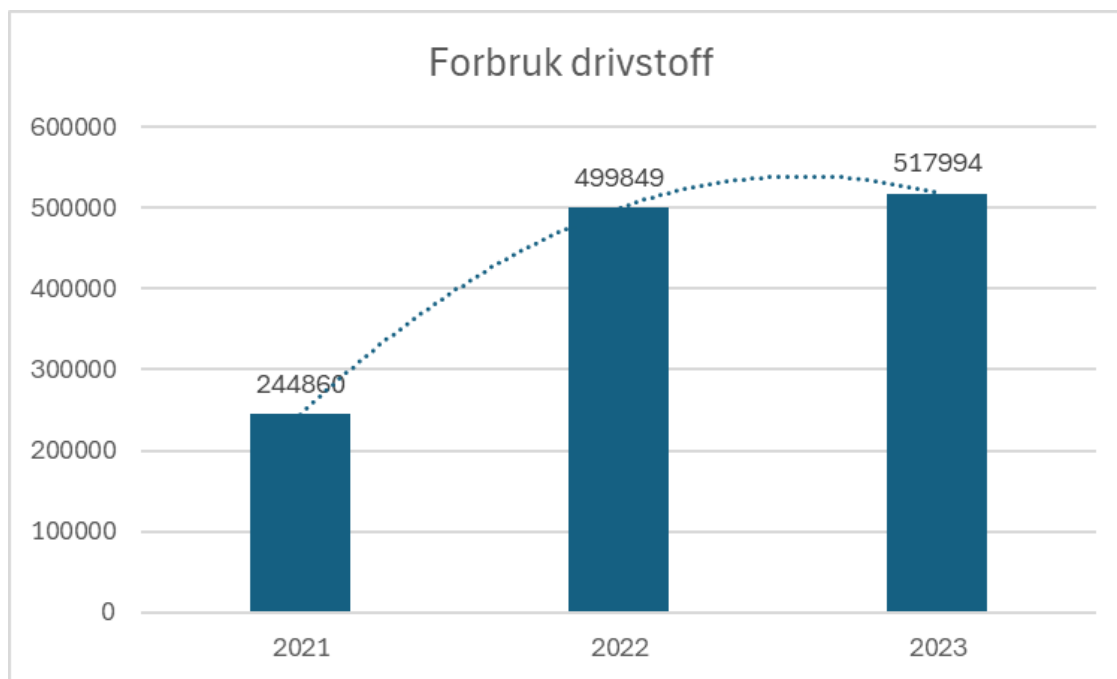
Loe er avhengig av å distribuere varene våre, og er opptatt av å inneha en moderne bilpark som begrenser utslippene. Det innebærer at;

- Alle nye personbiler konsernet kjøper skal være elektriske fra mars 2021.
- I 2023 har LR kjøpt 4 nye el-firmabiler
- Alle nye varebiler konsernet kjøper til varetransport skal være elektriske fra 2022. Konsernets fossilbiler som i dag er i bruk utnyttes frem til vraking. Fra og med 2024 kan vi ikke lengre kjøpe bruktbiler med fossildrift for varetransport.
- Alle lastebiler skal fra 2022 benytte Euro VI-teknologi (siste generasjon).
- I 2021 gikk vi til anskaffelse av vår første elektriske stortruck. Dersom dette fungerer bra vil Loe i løpet av en 5 - 7 års periode ha et utbyttingprogram slik at all lasting av varer gjøres med elektriske maskiner innen 2028.
- Loe vurderer innkjøp av en elektrisk lastebil, for leveranser i byer og tettbygde strøk. Foreløpig avventer vi inntil bedre batterikapasitet foreligger.
- All tomgangskjøring er ikke tillatt.
- På fabrikken i Trondheim benyttes HVO diesel på lastebil for levering i Trøndelagsregionen.

Tabellene under viser forbruk drivstoff i liter:

Avdeling:	2021	2022	2023
LR	56127	322789	313119
LBE	46419	45487	58128
LRN	33533	32415	23060
MNBM	44781	56310	92507
BB		1851	2553
LSB		9804	
MNB	64000	31193	28627
Totalt:	244860	499849	517994

År	Forbruk drivstoff	Økning i %
2021	244860	
2022	499849	104 %
2023	517994	4 %

Sett hen til vårt mål om å redusere klimagassutslippene våre er vi svært fornøyd med drivstofforbruket vårt i 2023 sett i forholdet til 2022. Vi har som nevnt over skiftet ut 4 firmabiler til el-biler.

Årsaken til den store økningen fra 2021 til 2022 er mangelfull rapportering for 2021.

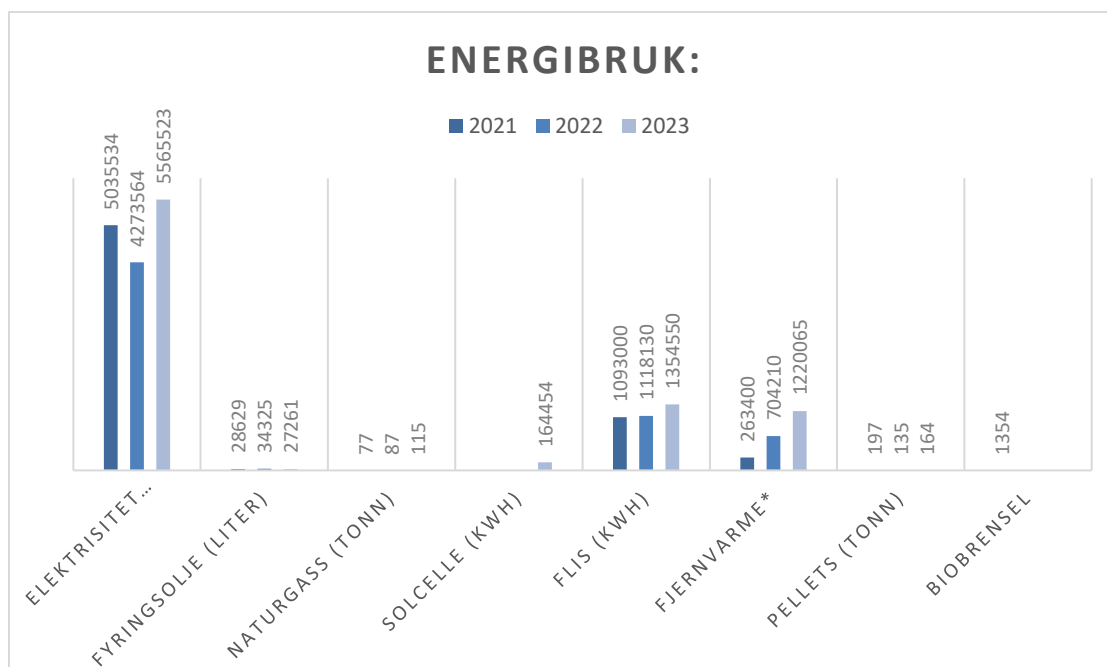
Energibruk

Produksjon innebærer flere energikrevende prosesser. Loe er i gang med en overgang til karbonnøytrale energikilder. Loe vil i årene fremover se på alternative energikilder, som solenergi og jordvarme.

Midt Norsk Betong AS har i 2023 gått over til fjernvarme.

Energikilde:	2021	2022	2023
Elektrisitet (kjøpt/kWh)	5035534	4273564	5565523
Fyringsolje (liter)	28629	34325	27261
Naturgass (tonn)	77	87	115
Solcelle (kWh)			164454
Flis (kWh)	1093000	1118130	1354550
Fjernvarme*	263400	704210	1220065
Pellets (tonn)	197	135	164
Biobrensel	1354		

*Fjernvarme fra Statkraft Varme Trondheim har en fornybarandel på 94,5 %

Solceller

En av de større bærekraftige investeringene Loe har gjort er å installere 432 solceller (172 KWp) på taket i den nye hallen vår, Solhallen (armeringshallen) hos Loe Rørprodukter AS avd. Hokksund.

Loe Rørprodukter AS avd. Hokksund skal ytterligere installere 348 solceller på taket på kaldtlageret i 2024 (148 KWp).

Loe Betongelementer AS (avd. Steinberg) har installert 812 solceller i 2023.

Bilde: Loe Rørprodukter AS

Mnd:	Loe Rørprodukter AS:	Loe Betongelementer AS:
Mai 23		15,653
Jun. 23		50561,368
Jul. 23		40444,192
Aug. 23		28688,539
Sept. 23	5996,71	20467,154
Okt. 23	5749,456	10000,197
Nov. 23	1231,986	1180,681
Des. 23	117,404	0,292
Totalt:	13095,556	151358,076
Co2 spart samfunnet:	9,2 tonn	108 tonn

CO2 som er oppgitt er hva vi har spart miljøet for i utslipp ved at vi produserer egen strøm fra sol. Grunnlaget for dette er Co2-avtrykket fra europeisk restmiks som ligger på ca. 420 g/kWh.

Gjenbruk av vann

Den nye veilederen til forurensingsforskriften kapittel 33 om forurensning fra produksjon av fabrikkbetong, betongvarer og betongelementer stiller krav om blant annet utslipp til vann, støy og håndtering av betongavfall.

Når det gjelder vannforbruk og utslipp skal virksomheten redusere vannforbruket årlig med 5 %, og prosessavløpsvann skal i størst mulig grad resirkuleres.

Virksomheten skal redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Utslipp av prosessavløpsvann skal ikke medføre skade eller negativ påvirkning på resipienten. pH-verdien i utslippet skal dessuten måles og ikke overstige fastsatte verdier.

Hos Loe skal alt vann som benyttes til vasking, kapping av hulldekker, boring ol. fra produksjon gjenbrukes i produksjonen.

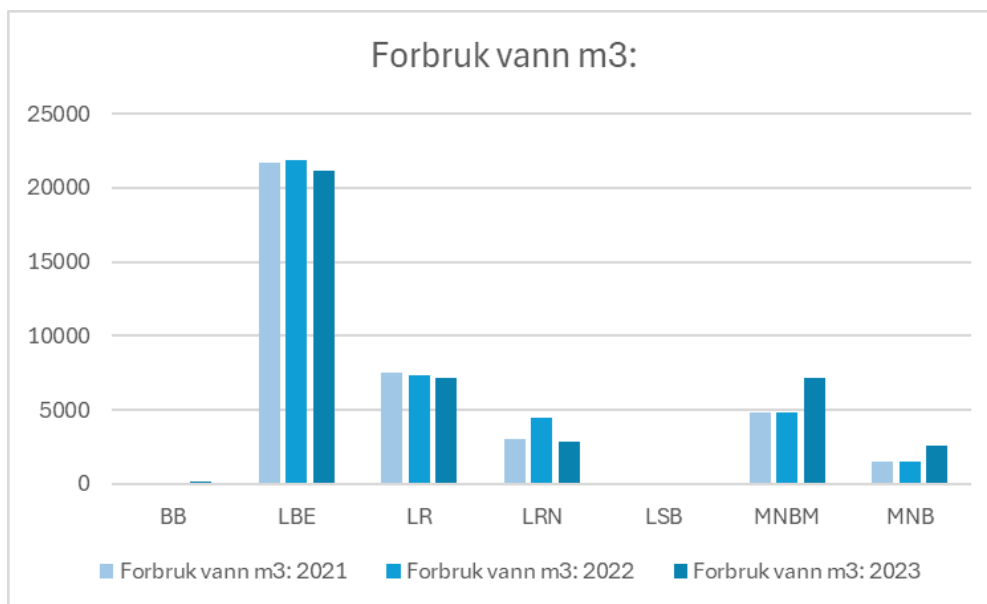
Det er i tillegg planlagt anskaffelse av tanker til oppsamling av regnvann, som også skal brukes til betongproduksjon. I løpet av 2025 skal hvert betongblanderi ha minst en slik tank.

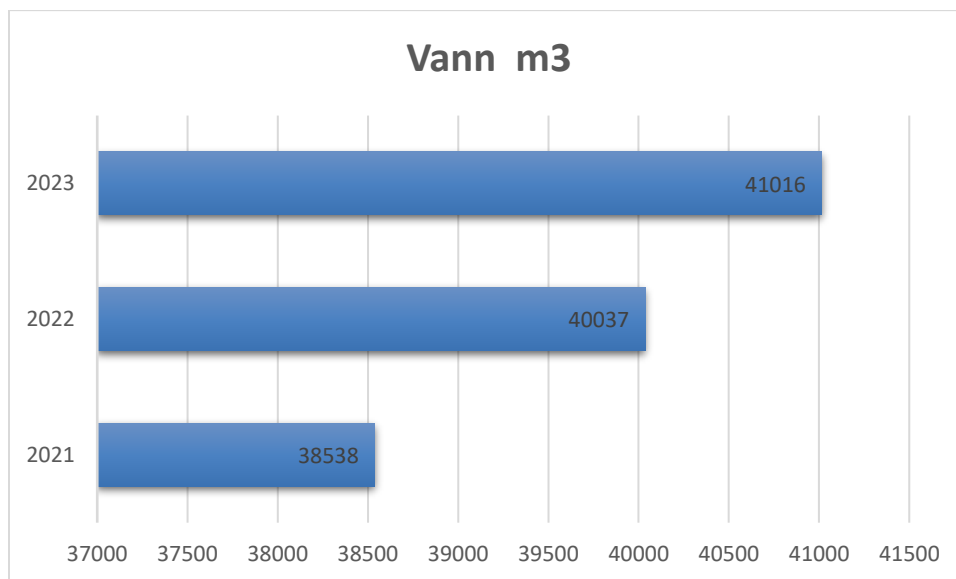
Målet er at disse tiltakene skal gi en reduksjon av forbruk offentlig vann med 5 % hvert år, i tillegg til redusert utslipp. Dette må igjen ses i forhold til produksjon.

Vannforbruk:

Forbruk vann m3:			
Bedrift:	2021	2022	2023
BB		61	170
LBE	21651	21848	21121
LR	7527	7310	7169
LRN	3000	4500	2829
LSB			
MNBM	4860	4818	7178
MNB	1500	1500	2549
Totalsum	38538	40037	41016

Manglende tall hos LSB pga felles vannmåler med nabobedrift. Ser på alternativ rapporteringsmetode for neste år.

På konsernnivå har vannforbruket økt med 2% fra 2022 til 2023, samtidig som produksjonen har økt med 25,7%.

Til sammenligning økte vannforbruket med 3,9% fra 2021 til 2022, mens produksjonen økte med 10,6%.

Det er noen lokale svingninger, og der det har vært størst økning kan man se hen til en veldig økning i produksjon, spesielt når det gjelder ferdigbetongproduksjonen i Mosjøen og Verdal.

Reisevirksomhet

Reiseomfanget holdes på et minimum, økt bruk av nettmøter, men fysisk kunde- og markedskontakt er et reelt behov som vi også ønsker å ivareta.

Sosiale forhold

Den sosiale delen av bærekraftig utvikling handler om å sikre at alle mennesker får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv. Menneskerettighetene er det viktigste utgangspunktet for dette.

Utdanning, anstendig arbeid, likestilling, kulturelt mangfold og et godt helsetilbud er bare noen av områdene som berøres. Sosiale forhold sier dermed noe om hvordan mennesker har det i et samfunn, om de får oppfylt rettighetene sine, og om de har mulighet til å påvirke egne liv og samfunnet de lever i.

Loe-konsernet har valgt å prioritere bærekraftsmål 3 som vedrører god helse og livskvalitet, og i det følgende skal vi hvordan vi jobber for å påvirke disse forholdene positivt.

2.1 HMS, skadefrekvens og sykefravær

Loe-konsernet sin HMS-policy og målsetninger er nedfelt som følger:

Loe-konsernet setter helse, miljø og sikkerhet i første rekke. Dette fortjener våre medarbeidere, kunder og samarbeidspartnere.

Null skader på personell, miljø og materiell er et mål for Loe-konsernet sine aktiviteter. Nullvisjonen er et styrende element og langsiktig strategisk målsetning i hele Loe-konsernet. Alle ulykker kan derfor forebygges, slik at målet er null skader og ulykker. Dette forutsetter ansvarliggjøring i alle ledd og kontinuerlig vektlegging av risikostyring, forebygging og læring. Det er derfor viktig å tenke helse, miljø og sikkerhet i hele vår verdikjede. Lover, regler og rutiner betyr mye for vår atferd, men de fritar ikke den enkelte fra å ta et personlig ansvar i arbeidet med HMS.

I en bransje med tunge produkter og store maskiner, er skadepotensialet stort dersom rutiner og kontroll ikke strekker til. Loe har derfor et løpende fokus på HMS. Tiltak som skal ivareta sikkerheten er;

- Jevnlige vernerunder
- Sikker-jobb-analyse for alle risikofylte arbeidsoppgaver
- Tilstrekkelig opplæring av ansatte
- Tilgjengelig avvikssystem for alle ansatte
- Med gode holdninger og adferd skal vi være kulturbyggere for å skape trivsel og et sunt arbeidsmiljø
- Periodisk kontroll av utstyr iht. leverandørers spesifikasjoner eller bedriftens egne rutiner
- 3. parts-kontroller (Kontrollrådet, leverandører, kunder)
- Tilgjengelige arbeidsprosedyrer og HMS-forskrifter
- Registreringer i avvikssystem gjennomgås jevnlig og tiltak gjennomføres

H-verdi	2021	2022	2023
LR	13	0	12
LBE	15	30	21
LRN	16	0	14
MNBM	0	17	0
BB	0	0	0
LSB	0	0	0
MNB	0	35	0

$H = (\text{arbeidsrelaterte ulykker} \times 1.000.000) / \text{totalt antall arbeidstimer}$

KPI: Vi har satt oss et mål om H-verdi <6. Der dette tallet er høyere, ser vi på årsak og setter inn tiltak i den enkelte bedrift for å nå i dette målet.

F-verdi	2021	2022	2023
LR	1564	0	47
LBE	504	1074	452
LRN	283	0	214
MNBM	0	106	0
BB	0	0	0
LSB	0	0	0
MNB	0	525	0

$F = \text{antall fraværsganger basert på skader / hendelser per 1 000 000 arbeidstimer}$

Sykefravær	2021	2022	2023
LR	4	2	6
LBE	5	7	9
LRN	5	4	6
MNBM	7	8	4
BB	0	0	0
LSB	0	0	0
MNB	0	12	8

Tallene er oppgitt i prosent.

KPI: Vi har satt oss et mål om sykefravær <5%. Der dette tallet er høyere, ser vi på årsak og setter inn tiltak i den enkelte bedrift for å nå i dette målet.

2.2 Stabilitet i arbeidsstyrken

En stabil arbeidsstyrke er viktig for Loe. Lav stabilitet i arbeidsstyrken kan være en indikator på behov for bedring av arbeidsmiljøet, i tillegg er ansettelsesprosesser dyrt og krevende, og hyppige utskiftninger gir en høyere risiko for feil og uhell. Tallene må imidlertid ses i sammenheng med antall ansatte, men i de tilfellene der tallet er høyere enn vår fastsatte KPI ser vi på årsak og setter inn tiltak.

Gjennomtrekk %	2021	2022	2023
LR	4	5	1
LBE	27	24	14
LRN	6	18	18
MNBM	18	3	12
BB	0	0	0
LSB	0	0	0
MNB	0	30	5

KPI: Gjennomtrekk <10%. Her ser vi en veldig positiv utvikling, men der dette tallet er høyere enn 10%, ser vi på årsak og setter inn tiltak i den enkelte bedrift for å nå i dette målet.

2.3 Annen tilrettelegging for god helse og livskvalitet

Tilrettelegging av arbeid mtp ergonomi og ressurser

Loe-konsernet har stor oppmerksomhet på ergonomi på arbeidsplassen, da vi ser at dette skaper trivsel, hindrer sykefravær og er god økonomi. Gjennom vår bedriftshelsetjeneste har vi gode muligheter til å tilrettelegge for dette.

Bedriftshelsetjeneste

Alle bedriftene i Loe-konsernet er tilknyttet en bedriftshelsetjeneste iht. krav og forskrifter.

BB, LSB, LE og LU har ikke BHT.

Fremme fysisk aktivitet

Som et ledd i dette får alle ansatte i Loe-konsernet dekket deler av sine treningsutgifter.

Inkluderende arbeidsliv

Loe Rørprodukter Nord AS og Midt Norsk Betong Mosjøen AS har avtale om et «Inkluderende arbeidsliv». Det overordnede målet med IA-avtalen er å skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall. I sin mest generelle betydning står IA for en visjon om hvordan norsk arbeidsliv bør være: åpent og med plass til alle som kan og vil arbeide.

Selskapsstruktur og styring

Et bærekraftig selskap balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig verdiskaping. Eierstyring og selskapsledelse dreier seg om å etablere fornuftige strukturer og retningslinjer som kan hjelpe eiere, styret og ledelsen til å forvalte selskapets ressurser på best mulig måte. Bærekraftsmål 13 er gjennomgående forbundet til punktet om selskapsstruktur og styring, og vi velger derfor å ta det med her også, i tillegg til 8, 9 og 12.

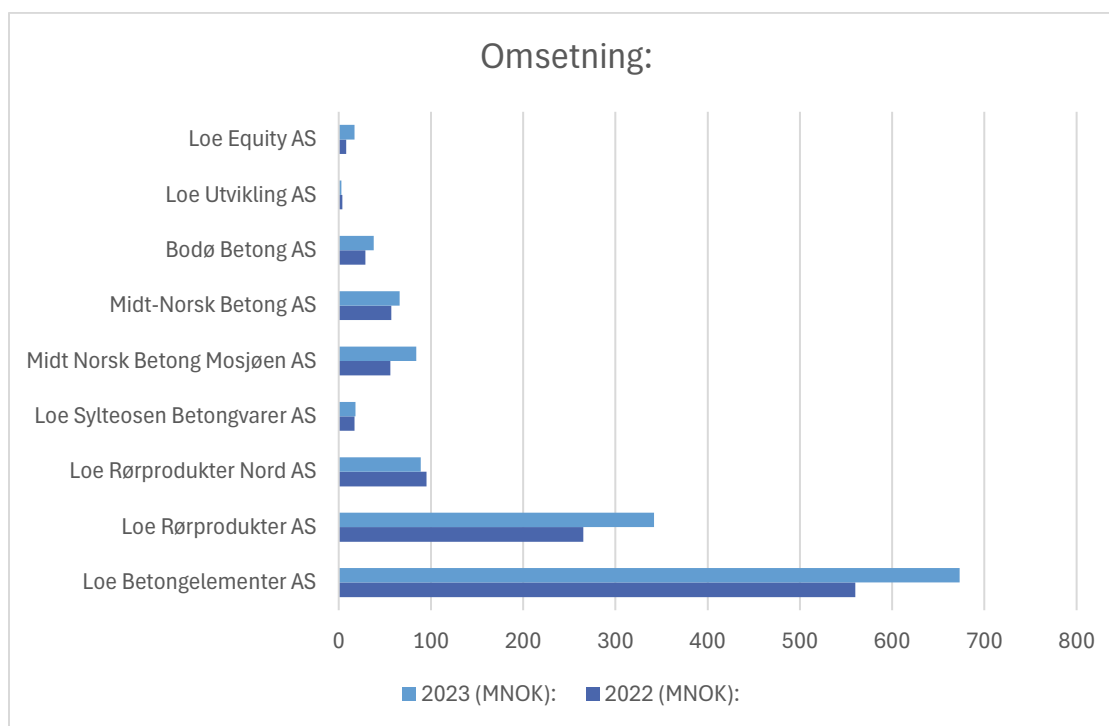
3.1 Styrearbeid

Det å ha kontinuerlige styremøter i alle selskapene er høyt prioritert hos Loe. Det avholdes styremøter kvartalsvis hvor økonomi, drift, investeringer og andre aktuelle saker står på agendaen. Vi har ila 2023 tatt med et nytt punkt i agendaen til alle selskapene; Bærekraft.

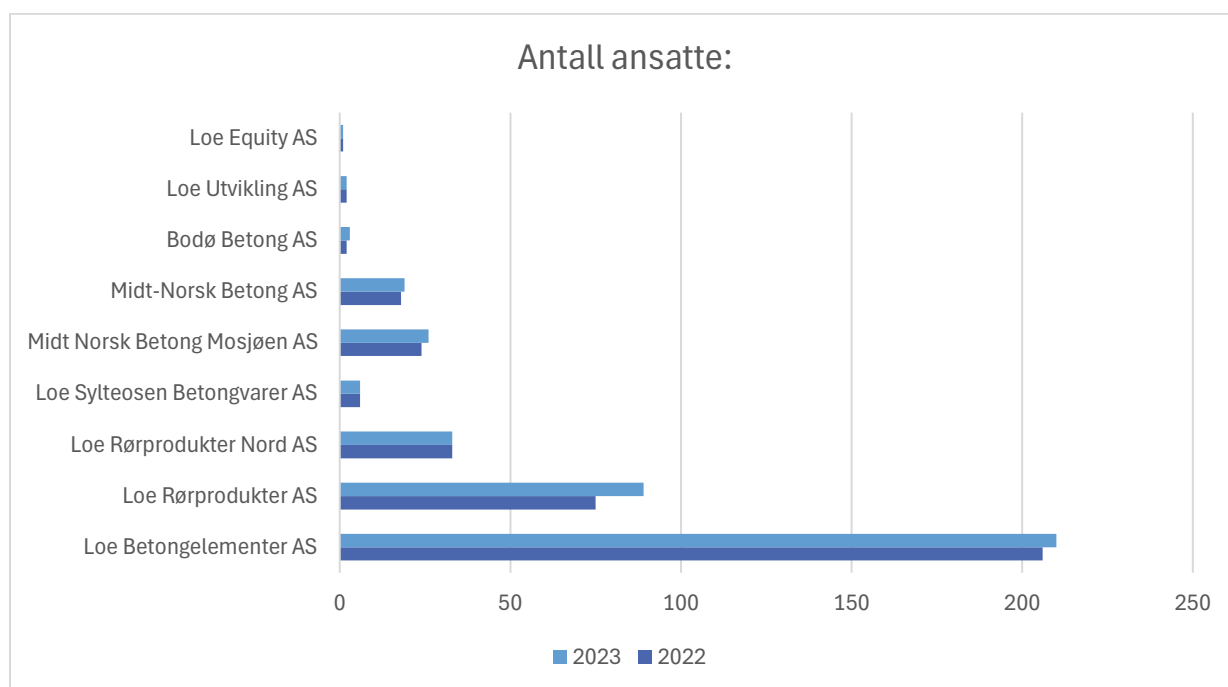
Formålet med å ta dette inn i styremøteagendaen er at vi ønsker å forankre bærekraftsarbeidet hos ledelsen. Dette anser vi viktig for at mål skal oppnås og for arbeidet videre med at de ansatte skal få et eierskap til temaet. Her diskuteres hovedpunktene om hvordan mål skal nås, hvordan kompetanse skal tilegnes, hvordan utslipp kan reduseres og hvordan vi skal etablere rutiner for å imøtekomme nye lovkrav.

3.1 Omsetning og ansatte

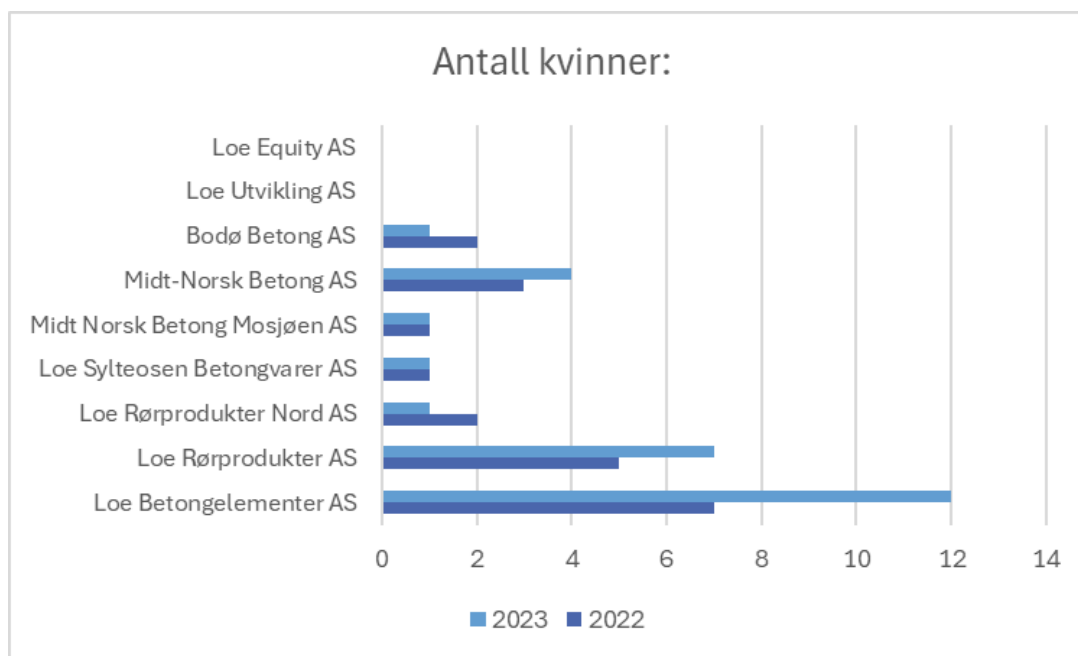
Omsetning: Bedrift:	2022 (MNOK):	2023 (MNOK):
Loe Betongelementer AS	560	673
Loe Rørprodukter AS	265	342
Loe Rørprodukter Nord AS	95	89
Loe Sylteosen Betongvarer AS	17	18
Midt Norsk Betong Mosjøen AS	56	84
Midt-Norsk Betong AS	57	66
Bodø Betong AS	29	38
Loe Utvikling AS	4	3
Loe Equity AS (resultat)	8	17
Totalt:	1091	1330

Antall ansatte:		
Bedrift:	2022	2023
Loe Betongelementer AS	206	210
Loe Rørprodukter AS	75	89
Loe Rørprodukter Nord AS	33	33
Loe Sylteosen Betongvarer AS	6	6
Midt Norsk Betong Mosjøen A	24	26
Midt-Norsk Betong AS	18	19
Bodø Betong AS	2	3
Loe Utvikling AS	2	2
Loe Equity AS	1	1
Totalt:	367	389

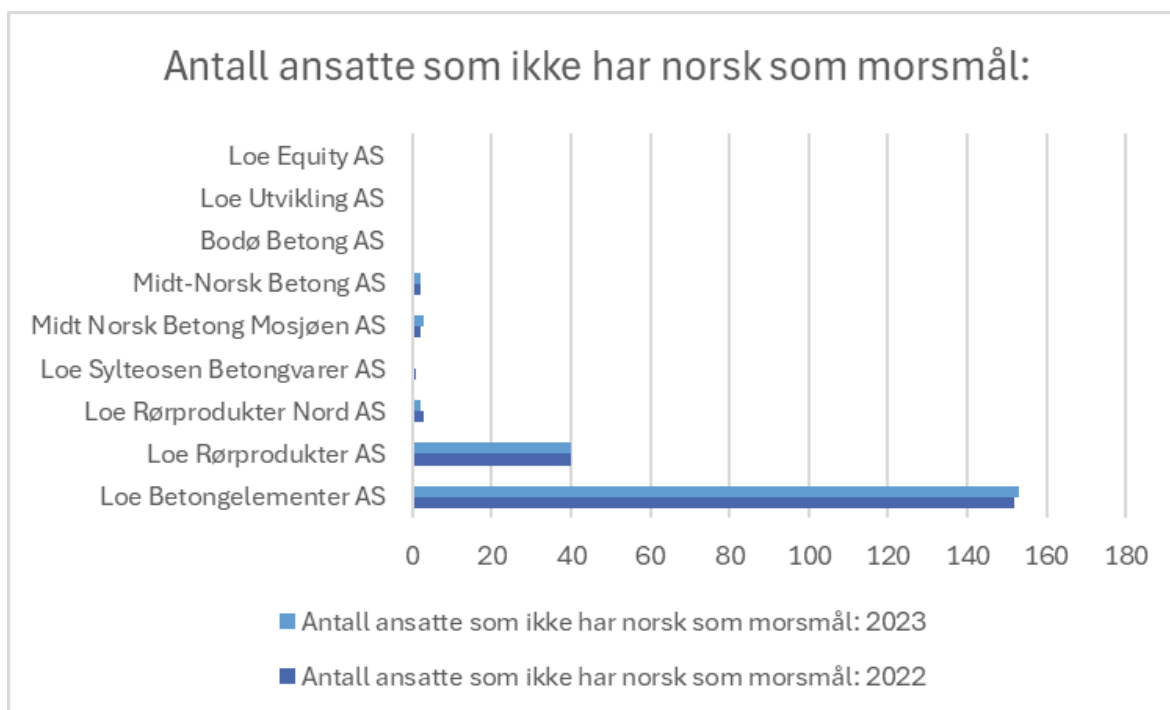
Antall kvinner:		
Bedrift:	2022	2023
Loe Betongelementer AS	7	12
Loe Rørprodukter AS	5	7
Loe Rørprodukter Nord AS	2	1
Loe Sylteosen Betongvarer AS	1	1
Midt Norsk Betong Mosjøen A	1	1
Midt-Norsk Betong AS	3	4
Bodø Betong AS	2	1
Loe Utvikling AS	0	0
Loe Equity AS	0	0
Totalt:	21	27

For Loe-konsernet i sin helhet har vi en kvinneandel på 7% på 2023. Vi har satt oss et mål om å ha 10% innen 2028, og vi anser dette som et realistisk mål.

Antall ansatte som ikke har norsk som morsmål:

Bedrift:	2022	%	2023	%
Loe Betongelementer AS	152	74 %	153	73 %
Loe Rørprodukter AS	40	53 %	40	45 %
Loe Rørprodukter Nord AS	3	9 %	2	6 %
Loe Sylteosen Betongvarer AS	1	17 %	0	0 %
Midt Norsk Betong Mosjøen A	2	8 %	3	12 %
Midt-Norsk Betong AS	2	11 %	2	11 %
Bodø Betong AS	0	0 %	0	0 %
Loe Utvikling AS	0	0 %	0	0 %
Loe Equity AS	0	0 %	0	0 %
Totalt:	200	54 %	200	51 %

Når det gjelder ansatte som ikke har norsk som morsmål har vi i hele Loe-konsernet per 2023 en andel på 51%. Vi ser en liten nedgang fra 2022, men denne er ikke markant. Det er ingen spesielle årsaker til nedgangen, og vi har fortsatt fokus på å opprettholde mangfoldet hos oss.

Innleie:	2022	2023
Bedrift:	(Antall personer)	(Antall timer)
Loe Betongelementer AS	17	39322
Loe Rørprodukter AS	4	7572
Loe Rørprodukter Nord AS	3	2691
Loe Sylteosen Betongvarer AS	0	0
Midt Norsk Betong Mosjøen AS	1	864
Midt-Norsk Betong AS	0	0
Bodø Betong AS	3	1610
Loe Utvikling AS	0	0
Loe Equity AS (resultat)	0	0
Totalt:	28	52060

For 2022 rapporterte vi på antall innleide, men fra 2023 ønsker vi å rapportere på antall timer innleie.

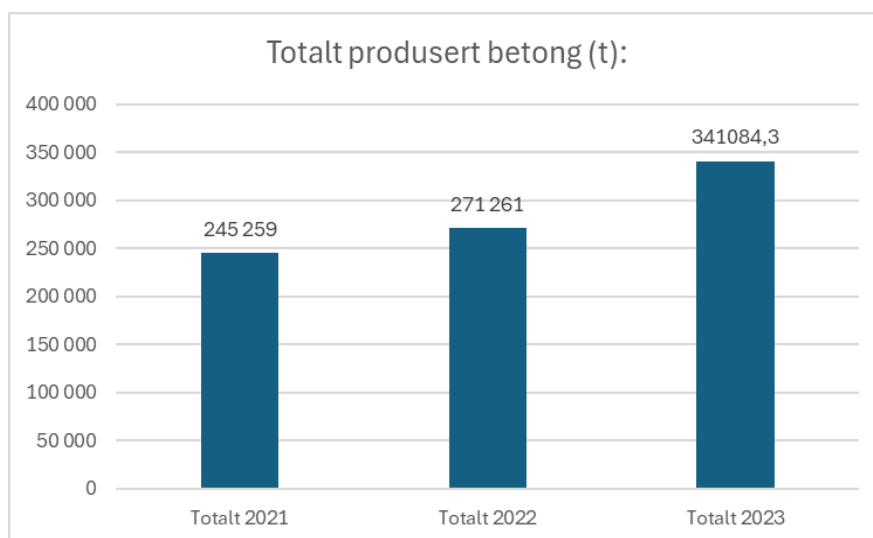
3.2 Forbruk og produksjon

Som bedrift har vi et ansvar for å sikre et bærekraftig forbruks- og produksjonsmønster. Et av delmålene under bærekraftsmål 12 er å redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk.

Loe er en produksjonsbedrift og samtidig som vi ønsker økt produksjon, ønsker vi å gjøre dette på en ansvarlig måte ift. forbruk.

Tabellen viser en oversikt over den totale mengde produsert betong i tonn:

År:	2021	2022	2023
Totalt produsert betong (t):	245259	271261	341084
Økning i %:		10,6	25,7

Reparasjon/ ombruk

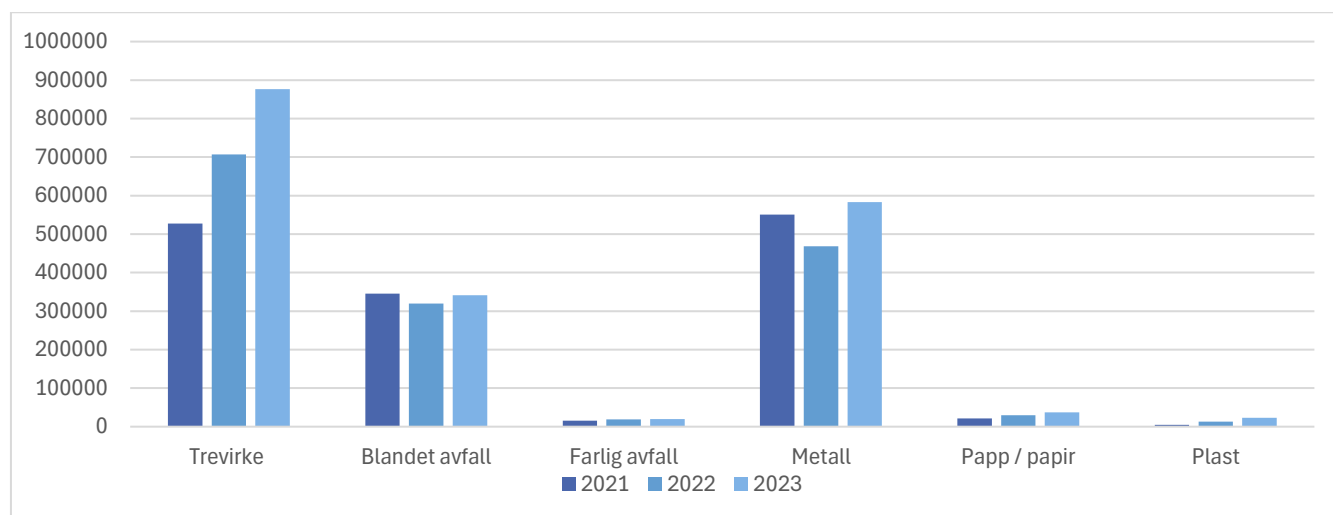
Alle produkter med skader skal repareres eller brukes til andre formål, fremfor å vrakes, dersom det er mulig.

3.3 Avfall

- Årlig reduksjon på 4 %. (Referanseår 2021)
- Årlig reduksjon på 4 %. (Referanseår 2021)
- Årlig reduksjon på 4 %. (Referanseår 2021)
- Løpende dialog mot alle store leverandører om hvordan de kan redusere emballasje. Loe skal være proaktive ovenfor våre leverandører ved å pålegge de redusert bruk av ikke-resirkulerbar emballasje.
- Sorteringsgrad: > 80%
- Reduksjonen i avfall må ses i forhold til produsert mengde betong.

Tabellene under viser mengde avfall i kg:

Avfallstype:	2021	2022	2023
Trevirke	527610	706824	876313
Blandet avfall	345761	319558	341361
Farlig avfall	15273	18540	19864
Metall	550974	468500	583443
Papp / papir	21235	30102	36897
Plast	4645	12766	23429
Totalt	1465498	1556290	1881307

Tallene varierer noe lokalt da ikke alle bedriftene leverer farlig avfall, metall og plast årlig. I tillegg er det en bedrift (Loe Sylteosen Betongvarer AS) som har felles avfallsordning med nabobedrift.

Økning/ reduksjon målverdier:

År:		2022	2023
Avvik blandet avfall:		-26203	21803
Avvik i %:		-7,58 %	6,82 %
Avvik trevirke:		179214	169489
Avvik i %:		33,97 %	23,98 %
Avvik plast:		8121	10663
Avvik i %:		174,83 %	83,53 %

Blandet avfall:

Fra 2022 til 2023 hadde vi en økning på 6,82%. Sett hen til produksjonsøkningen på 25,7% anser vi dette i henhold til KPI.

Til sammenligning hadde vi fra 2021 til 2022 en reduksjon på 7,58, og økning i produksjonen på 10,6%. Her er vi godt innenfor KPI.

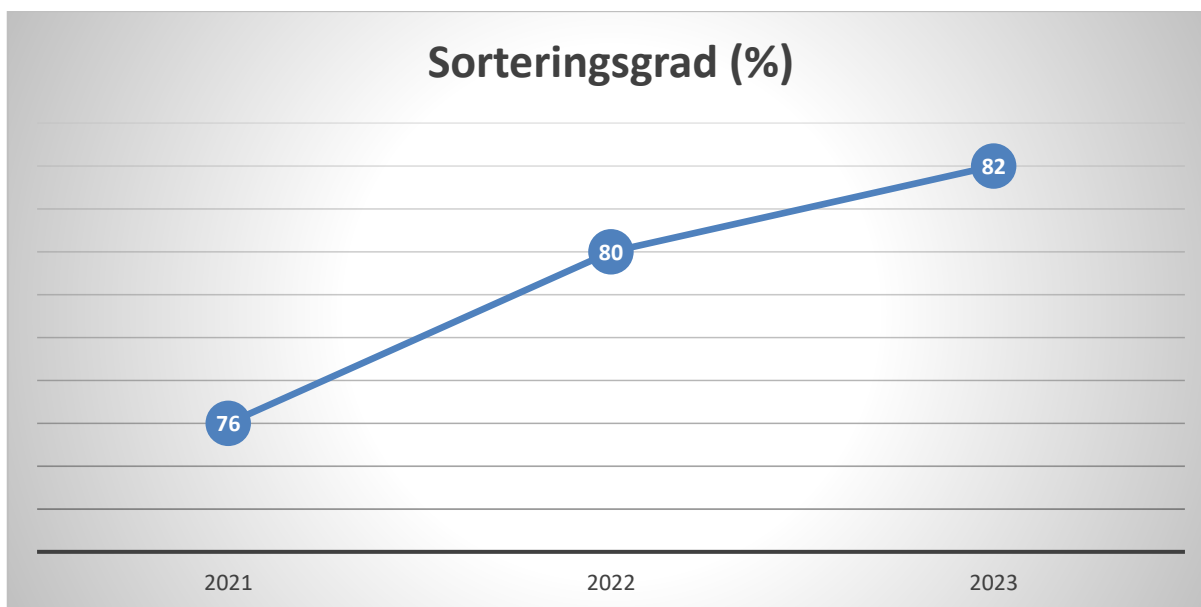
Trevirke:

Fra 2021 til 2022 hadde vi en økning på 33,97%, mot en økning på 23,98% fra 2022 til 2023. Mye av årsaken til det høye tallet på treavfall er vinterens varierende værforhold. Mange av betongproduktene frøs fast i pallene de var stablet på, og mange av pallene klarte vi ikke å reparere. På Loe Betongelementer AS hadde vi dessuten en stor opprydding i brukte finérplater til forskaling.

Plast:

Vi hadde en markant økning i plastavfallet fra 2021 til 2022, men her er årsaken at vi på den tiden ikke hadde gode nok rapporteringsrutiner i 2020. Økningen fra 2022 til 2023 på 83,53% er ikke ønskelig, men henger både sammen med økt produksjon, og at de bedriftene som ikke leverte plast i 2022 leverte dette i 2023.

Vi ser på alle årsakene til stor mengde plastavfall og jobber kontinuerlig med leverandører om å kutte plastemballasje der dette er mulig.

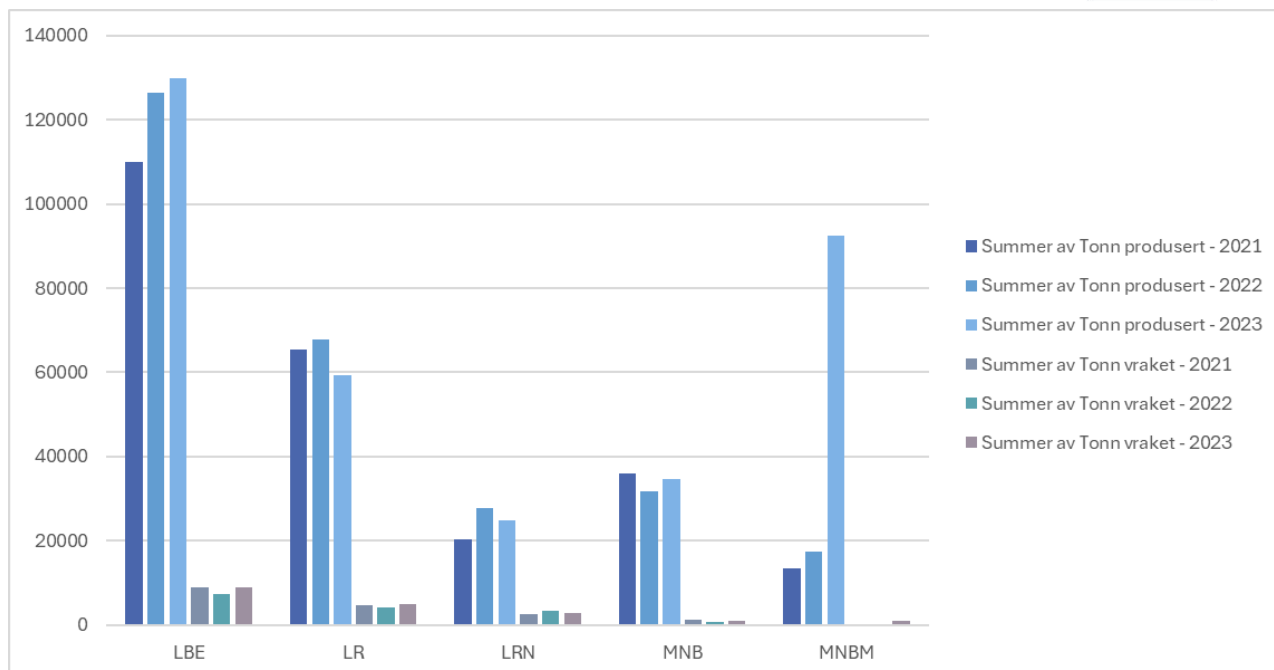

Sorteringsgraden har blitt betydelig bedre, og vi har for 2023 en sorteringsgrad på 82%, til sammenligning fra 2022 på 80% og 2021 på 76%. Dette viser at vi har kommet innenfor KPI på 80%.

Produsert betong - vrak

I betongproduksjonsprosessen vil det alltid oppstå en del vrakrester. Dette kan både være pga feilproduksjon, men også betongrester etter at man borer ut for nødvendige implementer i ferdige betongprodukter. Vi forsøker å gjenbruke det vi kan av dette, slik at netto vrakandelen blir så lav som mulig.

Bedrift:	Summer av Tonn produsert			Summer av Tonn vraket		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
LBE	110114	126444	129788	8934	7371	8923
LR	65522	67761	59350	4645	4277	5043
LRN	20344	27831	24789	2616	3260	2737
MNB	35928	31858	34764	1182	867	1025
MNBM	13351	17367	92393	144	156	914
Totalsum	245259	271261	341084,3	17521	15931	18642

I tallene for produsert betong hos Midt Norsk Betong Mosjøen AS og Midt Norsk Betong AS (Verdalen) er ferdigbetong inkludert.

Bodø Betong og Loe Sylteosen Betongvarer har ikke egen produksjon av betongvarer, derfor ingen tall til rapportering.

Summer av Vrak i %				
Bedrift:	2021	2022	2023	
LBE	8,1	5,5	6,9	
LR	7,1	6,3	8,5	
LRN	12,9	11,7	11	
MNB	3,3	7,3	2,9	
MNBM	1,1	2,5	1	
Totalsum	7,14 %	5,87 %	5,47 %	

KPI / Mål: Vrakmengde betong: <6%

Totalt for Loe-konsernet ser vi en reduksjon i vrakandelen, selv om det er lokale variasjoner. Vi ser også her på årsaken og tilstreber å gjøre tiltak for å redusere vrakmengden der vi kan.

Gjenbruk av knust betong:

I samarbeide med Veidekke Industri vil det i løpet av 2024 bli gjort forsøk med bruk av knust vrakbetong som tilslag i vår betongproduksjon.

Knust vrakbetong vil kunne erstatte en del av vårt forbruk av 4/8 og 11/16 pukk som tilslag i betong.

3.4 Utnyttelse av materielle ressurser

Produktlevetid skal alltid vurderes i forbindelse med anskaffelse av materiell og utstyr, og bruk av engangsprodukter skal begrenses til det nødvendige i alle deler av organisasjonen.

Det er forventet at alle ansatte tar godt vare på og vedlikeholder verktøy og utstyr de disponerer, slik at utstyrets fulle potensiale utnyttes. Bedriften skal stille med fasiliteter, materiell og opplæring som legger til rette for god oppbevaring og vedlikehold.

Så langt det er mulig, skal bedriften reparere utstyr fremfor å kjøpe nytt. Det oppfordres også til at bedriftene samarbeider om utnyttelse av ressurser som er tilgjengelige i organisasjonen, og at utstyr tilgjengeliggjøres for andre deler av organisasjonen når de ikke er i bruk.

Utstyr som ikke daglig benyttes leies av utleieforetak.

3.5 Utvikling og bærekraftige investeringer

Solceller

Som nevnt i avsnitt 1.5 har vi i løpet av 2023 satt to solcelle-anlegg i drift med en kapasitet på til sammen 300-400 MWh/år. Med en forventet levetid på 30 år, vil anleggene produsere 8940-17 860 MWh med ren solenergi. Loe har store arealer med fabrikktaak egnet for solceller, så potensialet for utvidelse er stort.

Anleggene vil gjennom sin levetid kunne spare mellom 2 970 og 4 435 tonn CO₂, dersom man forutsetter dagens utslipp ved bruk av kjøpt strøm.

Loe Rørprodukter AS avd. Hokksund skal ytterligere installere 348 solceller på taket på kaldtlageret i 2024 (148 KWp).

Avfallssorteringsanlegg

Ved tre produksjonssteder er det etablert nye avfallssorteringsanlegg;

Loe Rørprodukter AS: 2 avfallskomprimator for restavfall og papp/papir og 1 rullekomprimator for treverk.

Loe Betongelementer AS: 1 avfallskomprimatorer for restavfall og 1 rullekomprimator for treverk.

Loe Rørprodukter Nord AS – Trondheim: 2 avfallskomprimatorer for restavfall og papp/papir.

Dette reduserer behovet for transport av avfall. Tiltaket har hatt god effekt og vil vurderes på flere avdelinger.

El-truck

Det er investert i en 7 tonns el-truck for lagerhåndtering av betong VA produkter, og flere vurderes. Dette er et bidrag til et bedre lokalmiljø rundt en av våre mest sentralt plasserte avdelinger, og et ledd i Loe sitt arbeid for å redusere vårt totale CO2-utslipp.

3.6 Vern mot diskriminering

Loe arbeider for et godt arbeidsmiljø preget av likeverd, mangfold, åpenhet og toleranse. Det forventes at den ansatte bidrar til dette, og ledere har et spesielt ansvar for å gå foran som gode eksempler. Det skal være aksept for å ta opp bekymringer og reise kritikk, og de ansatte skal være trygge på at varsler behandles konfidensielt og følges opp i henhold til bedriftens rutiner.

3.7 Etiske retningslinjer

De etiske retningslinjene i Loe skal sikre en enhetlig forståelse av hvordan selskapet forholder seg til sine menneskelige ressurser, hvordan vi skal opptre i samhandling med eksterne aktører og hvilke forventninger selskapet har til sine ansatte.

«Loe-konsernet (Loe) er en stor aktør innen sin bransje i Norge. Loe skal arbeide for at ansatte får arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter som styrker bedriftens konkurransedyktighet og lønnsomhet, og derved skape grunnlag for en god leve- og livsstandard for den enkelte medarbeider» - Loe etiske retningslinjer

Vårt arbeid og opptreden må være tuftet på verdier som gir troverdighet, tillit og respekt både innad i bedriften, hos våre kunder og hos andre vi kommer i kontakt med gjennom vårt arbeid.

Retningslinjene skal være tilgjengelige og tydelig kommunisert innad i selskapet, og etterleves av alle ansatte – også midlertidig ansatte og oppdragstakere. Brudd på etiske retningslinjer eller andre kritikkverdige forhold skal rapporteres og følges opp av ledelsen.

3.8 Åpenhetsloven

Loe-konsernet er underlagt åpenhetsloven. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og leverandørkjede. I tillegg sikres allmennhetens tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (§ 1).

Loe er pålagt å utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, se § 4. Videre er vi pliktet å offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene. Denne redegjørelsen skal oppdateres og offentliggjøres innen 30. juni hvert år. Den skal underskrives i tråd med regnskapsloven §3-5.

Vår redegjørelse ligger tilgjengelig på våre hjemmesider, se <https://loe-betong.no/baerekraft/apenhetslov/>

3.9 Rapportering

ESG-rapportering

Loe utarbeidet i 2020 vår første ESG-rapport. Denne tar i hovedsak for seg mål innenfor bærekraftsarbeidet i konsernet og skal legges til grunn ved investeringer.

Ekstern kvalitetssikring

Kontrollrådet kontrollerer, kvalitetssikrer og sertifiserer Loe med hensyn til de sertifiseringer og standarder vi operer under, innenfor produksjon og miljø.

NORSUS har sammen med Basal og Fabeko utviklet en EPD-generator, som gjør det mulig for Loe å utarbeide miljødeklarasjoner og livsløpsanalyser på våre produkter. Dette bidrar til å avdekke hvilke prosesser som er mest utslagsgivende for Loe sitt CO₂-fotavtrykk, og vi kan i samarbeid med våre kunder optimalisere for lavest mulig utslipp.

EPD Norge kontrollerer og godkjenner EPD-regnskap for våre produkter.

ISO-sertifiseringer

Alle Produksjonsbedriftene i Loe er nå miljøsertifisert ihht. ISO-14001. Dette kontrolleres og verifiseres av Kontrollrådet.

I løpet av 2024 skal Loe-konsernet søke sertifisering ihht. ISO-45001.

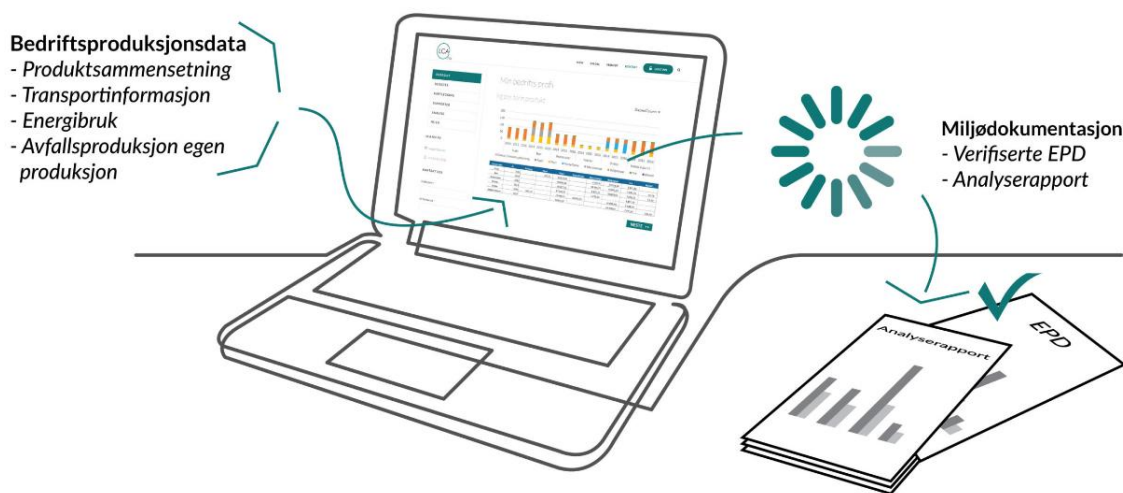
- Loe Betongelementer AS er sertifisert ihht. ISO-14001 siden 10.2020
- Loe Rørprodukter AS er sertifisert ihht. ISO-14001 siden 05.2021
- Loe Rørprodukter Nord AS er sertifisert ihht. ISO-14001 siden 08.2021
- Loe Midt-Norsk Betong Mosjøen AS er sertifisert ihht. ISO-14001 høst 2022
- Loe Midt-Norsk Betong AS (Verdalen) er sertifisert ihht. ISO-14001, ISO-9001 og Miljøfyrtårn
- Bodø Betong AS ble miljøsertifisert ihht. ISO-14001 i 2023.
- Loe Sylteosen Betongvare AS skal miljøsertifiseres ihht. ISO-14001 ila. 2024

EPD (miljøprodukterklæring)

Gjelder LR, LBE, LRN, MNBM, BB, LSB og MNBV

Loe har vært medvirkende gjennom mange år ifm. utviklingen av en tredjepartsverifisert EPD-generator, i samarbeid med LCA.no, Basal, Betongelementforeningen, Fabeko og NORSUS.

Miljødeklarasjonene er sammenlignbare da er utviklet iht. standarder og de kan brukes som grunnlag i miljøregnskap. Se mer om EDP i pkt. 1.5

Bilde: LCA.no

Medlem av BASAL

Gjelder LR, LRN, MNBM, BB, LSB og MNBV

Loe Rørprodukter AS er sammen med 17 andre betongvareprodusenter medlem av BASAL som jobber kontinuerlig for å utvikle fremtidens løsninger for medlemmene. Basal utvikler og drifter også en felles produksjonsstandard, Basal Standard, for medlemmene som sikrer kvalitet og lang levetid på produktene. Basal fremmer på vegne av alle medlemmene bruk av betongprodukter i markedet gjennom å forelese for studenter, kommunisere med byggherrer og konsulenter, og gjennom markedsføring. Se mer om Basal på <https://www.basal.no/>

Loe Rørprodukter AS er en stolt leverandør av produkter produsert etter Basal Standard.

Medlem av Betong Norge

Gjelder LBE

Loe Betongelementer AS er medlem av Betong Norge. Betong Norge er en bransje- og arbeidsgiverforening for betongindustri. Foreningen har røtter tilbake til 1928 og har i 2023 ca. 185 medlemsbedrifter, de bidrar til verdiskaping, innovasjon og engasjement for en bærekraftig byggeindustri i hele landet.

Foreningen ivaretar medlemsbedriftenes interesser i bransje- og næringspolitiske spørsmål, og arbeider for en kunnskapsbasert tilnærming til byggevarer, klima og miljø. Foreningen styrker medlemsbedriftene gjennom utdanning og å støtte forskning og utvikling. Betong Norge har et nært samarbeide med forskningsinstitusjoner, universiteter og høyskoler. Foreningen driver eget forlag og kursaktivitet, formålet med dette er å bidra til produktivitetsvekst og styrke arbeidet med helse, miljø og sikkerhet i alle deler av verdikjeden. Betong Norge er synlig i det offentlige ordskiftet, og er en viktig samtalepart for myndigheter, organisasjoner og andre aktører i næringslivet. Foreningens mål er en moderne betongindustri som er en del av løsningen når fremtidens Norge bygges. Se mer på <https://www.betong.no>

BETONG NORGE